

جشن شصت سالگی دانشگاه منابع طبیعی گرگان برگزار شد

آیین جشن شصت سالگی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان با حضور جمعی از اساتید، فارغ التحصیلان و دانشجویان این دانشگاه برگزار شد.

در این مراسم که قائم مقام وزیر علوم، معاون سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و جمعی از مدیران استان گلستان حضور داشتند، با اجرای برنامه‌های مختلف، شصتمین سال تاسیس قدیمی‌ترین نهاد آموزش عالی کشاورزی کشور، جشن گرفته شد.

در این آیین از سردیس مهندس عابدی، موسس و اولین رییس آموزشگاه عالی جنگل و مرتع گرگان رونمایی گردید. مهندس محمد عابدی متولد سال ۱۳۰۰، در سال ۱۳۳۶ و پس از دریافت ابلاغ از سوی مدیرعامل بنگاه جنگل‌ها، به عنوان مسئول راه‌اندازی و رییس آموزشگاه عالی جنگل و مرتع گرگان منصوب شد، آموزشگاهی که بعدها نیروهای ماهر و کارشناسان برجسته‌ای را در زمینه‌های کشاورزی و منابع طبیعی تربیت و به جامعه تحویل داد.

همچنین در این مراسم از دو عنوان کتاب با نام «عابد جنگل»، شناختنامه مهندس محمد عابدی بنیانگذار آموزشگاه عالی جنگل و مرتع گرگان و «دانای شصت ساله» تاریخچه شصت ساله، اسناد و تصاویر دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی (۱۳۹۶-۱۳۳۶ هـ.ش). این دو کتاب توسط پژوهشگرگرگانی رحمت‌ا... رجایی گردآوری و تدوین شده است.

رونمایی از پلاک ثبت دانشگاه در فهرست آثار ملی از دیگر برنامه‌های این نکوداشت بود. سازمان مرکزی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان با شماره ۳۱۵۱۶ به عنوان اثر تاریخی - فرهنگی در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است.

همچنین رییس دانشگاه در این مراسم گفت: این مرکز به عنوان قدیمی ترین نهاد آموزش عالی کشاورزی کشور سه مرحله آموزشی، تحقیقاتی و کارآفرینی را با موفقیت پشت سر گذاشته و توانسته متخصصان و نیروی انسانی ماهر در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی را تربیت کند. نجفی نژاد گفت: این دانشگاه طی فعالیت خود از سال ۱۳۳۶ تاکنون توانسته متخصصان و نیروی انسانی ماهر را در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی تربیت و تحویل جامعه دهد. و هم اینک در این دانشگاه ۱۵۸ رشته تحصیلی شامل ۴۶ رشته کارشناسی، ۵۷ رشته کارشناسی ارشد و ۵۵ رشته دکتری تخصصی دایر است و حدود ۴ هزار دانشجو در رشته‌های مختلف تحصیل می‌کنند.

عبدالرضا باقری قائم مقام وزیر علوم در این همایش گفت: امروز منابع طبیعی و کشاورزی ما دچار آسیب‌های جدی است و به نظر می‌رسد دانش بنیان کردن کشاورزی تنها راه حل این مساله و یک ضرورت ملی است که توجه ویژه به منابع پایه از جمله آب، خاک، هوا و ذخایر ژنتیکی به منظور حفظ و حراست و استفاده مناسب از آنها از نکات جدی است که باید مورد اهتمام این دانشگاه قرار گیرد.

مهندس عابدی بنیانگذار
دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی

وی از تمامی فعالان در مدت ۶۰ سال فعالیت این دانشگاه قدر دانی کرد و گفت: امروز بخشی از حفاظت از منابع طبیعی کشور مرهون فعالیت این دانشگاه در تربیت نیروی انسانی و کارهای تحقیقاتی آن است. پرویز گرشاسبی معاون آبخیزداری، امور مراتع و بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری وزارت جهاد کشاورزی نیز در این آیین گفت: برای رفع بحران آب و طرح تنفس جنگل در سیاست گذاری با نگاه علمی نباید دچار مشکل شویم و دانشگاه‌ها برای آن راهکارهای علمی ارائه دهند.

وی با بیان اینکه وقوع سیلاب و بارش‌ها در فصل گرم سابقه ندارد ولی رخ می‌دهد و دانشگاه می‌تواند در استان‌های شمالی این معضل را علت‌یابی کرده و راهکار ارائه دهد، افزود: در این زمینه باید همکاری میان دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها نزدیکتر شود. گرشاسبی به ایجاد کانون ریز گرد در گلستان اشاره کرد و خواستار منشأ یابی و ارائه راهکار در این زمینه شد و افزود که دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان باید نگاه نو در این بخش داشته باشد.

نماینده گرگان و آق قلا در مجلس شورای اسلامی نیز گفت: توجه ویژه به مراکز آموزش عالی در تربیت نیروی انسانی و کارهای تحقیقاتی باید توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یک ضرورت به شمار رود.

نورمحمد تربتی نژاد افزود: در بخش آموزش عالی مشکلات زیادی داریم و معتقدم باید از نظر کمی بازنگری و از رشد بی‌رویه دانشگاه‌ها جلوگیری شود. اکنون سه هزار مرکز آموزش

عالی در سطح کشور فعالیت دارند که زیاد بوده و نیاز است به کیفیت فعالیت آنها سریعتر رسیدگی شود تا نظام آموزش عالی کشور دچار مشکل نشود.

همچنین در این آیین از تمبر و سکه یادبود شصتمین سال تاسیس دانشگاه علوم کشاورزی رونمایی شد.

***

نگاهی به برپایی نمایشگاه «برای فک خزری»

مرضیه تاجیک

فوک خَزْرِي؛ با نام علمی Pusa caspica, Phoca caspica و نام انگلیسی Caspian seal و نام محلی سگ آبی - دولن یکی از پستانداران کمیاب آبزی دنیاست که فقط در دریای خزر و رودخانه‌های منتهی به آن زندگی می‌کند. رنگ بدن در پشت خاکستری و در ناحیه شکم سفید است و خال‌های تیره رنگ درشتی نیز در پشت حیوان وجود دارند. این گونه تنها پستاندار دریای خزر محسوب می‌شود و به دلیل صید بی‌رویه و آلودگی آب‌ها (بیماری‌های هیپاتیت، حصبه، شبه حصبه، بیماری‌های چشمی، فلج اطفال، اسهال خونی، عفونت‌های انگلی، عفونت‌های قارچی ناشی از ورود فاضلاب شهری به رودخانه‌ها و دریاها هستند) و به هم خوردن شرایط زیستی و کاهش شدید جمعیت نیازمند حمایت بین‌المللی است. فوک خزر در تقسیم‌بندی «اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت» نیز سال‌هاست در فهرست قرمز جانوران آسیب‌پذیر قرار گرفته است.

متأسفانه همه ساله تعداد زیادی فوک در تورهای سرگردان گرفتار می‌شوند. فوک‌های گرفتار شده خفه می‌شوند، تعداد زیادی از این فوک‌ها مرده یا نیمه‌جان در سواحل استان مازندران، به خصوص در منطقه میانکاله تا بابلسر، مشاهده می‌شوند. بر اساس اطلاعات موجود همه ساله در سواحل شمالی دریای خزر هزاران فوک نوزاد به خاطر پوست زیبایی که دارند، شکار می‌شوند.

نمایشگاه «برای فوک خزری» به شیوه هنر چیدمان Installation art برگزار شد. هنر چیدمان یا اینستالیشن، سازه یا مجموعه‌ای است از اشکال رسانه‌ای که فضایی را در محیط داخلی یا خارجی شکل می‌دهد یا تغییر می‌دهد و از طریق آن سعی دارد مفهوم یا نقطه نظری را به بیننده منتقل کند.

این آثار معمولاً به بیننده این حس را می‌دهد که نه فقط ناظر بلکه شرکت‌کننده در آن هم هست. مواد و عناصر در هنر چیدمان طیف گسترده‌ای از عناصر و المان‌ها، مواد طبیعی و روزمره تا رسانه‌های جدید همچون ویدئو، صدا، هنر اجرا، کامپیوتر و اینترنت را در بر می‌گیرد.

ویدئو چیدمان Video Installation شیوه‌ای هنری در هنر معاصر است که تکنولوژی ویدئو را با هنر چیدمان در هم آمیخته است و از تمام امکانات محیط برای تاثیرگذاری بر مخاطب استفاده می‌کند.

جواد عظیمی در تعریف هنر چیدمان می‌گوید: اساس کار اینستالیشن مفهوم است. «شاید فردی که برای دیدن نمایشگاه می‌آید انتظار دیدن یک تابلوی نقاشی زیبا را داشته باشد، اما در این هنر شرایطی فراهم می‌شود که مخاطب را درگیر کند و جدا از هم دیده نمی‌شود.» حمید حسینی، دیگر هنرمند نمایشگاه هم، از جمله خصوصیات هنر اینستالیشن را فعال‌سازی یک محیط یا یک مفهوم با برخوردهای ظاهراً هنری که باعث می‌شود اثر معنا، مفهوم و ارزش هنری پیدا کند می‌داند و می‌گوید: موادی که در چیدمان استفاده می‌شوند شامل طیف وسیعی هستند، از جمله مواد و اشیاء زندگی روزمره و طبیعت گرفته تا رسانه‌های جدید نظیر ویدئو صدا پرفورمانس (هنر اجرا) کامپیوتر و حتی اینترنت.

پُرخوانی: (رقص اجرا شده در ویدئو)

اصل لغت پرخوان از دو کلمه پری آواز ترکیب یافته است. پرخوان‌ها بر بالای بلندی‌ها می‌روند و با ساز و آواز و انجام رقص‌های ویژه و خواندن وردها و ذکرها در شفای خسته دلان و بیماران روحی و دوری امراض از بدن آن‌ها از کائنات استمداد می‌طلبند. (در این اجرا رقصندگان دور بیمار در حال رقصند و بیمار ناظر حرکات آن‌هاست)

صادق دقتی؛ پژوهش‌گر مردم‌شناس می‌گوید: پدر آیین پری خوانی که به نوعی بازمانده

آیین شمینی اوغورها (اجداد ترکمن‌های امروزی) است و در میان ترکان ماوراءالنهر و بلخ و بخارا و دیگر بلاد آن سرزمین رواج داشته است، مردانی که آن‌ها را پری خوان گفته‌اند طی مراسمی با یاری جستن از جن و پری به درمان بیماران می‌پرداختند. پری خوانی که گونه‌ای از آن که در دوران کودکی مولوی

در بلخ و بلاد اطراف رواج داشته است و مولانا بارها در اشعار خود از آن یاد می‌کند، حکایت از شکار کردن پری توسط پری خوان و زندانی کردن آن در شیشه (شیشه‌های بزرگ حبابی شکل) دارد همانند زندانی کردن جان دیو در شیشه که در بیشتر داستان‌های فولکلوریک ترک زبان دیده می‌شود. در واقع پری که موجبات اذیت و آزار و بیماری فرد را فراهم کرده است، توسط پری خوان شکار و در شیشه زندانی می‌شود تا بیمار از او رهایی یابد. در تاریخ جهان‌گشای جوینی شرحی از مراسم پری خوانی آورده شده، اما اشاره چندانی به جزئیات نشده است.

اما با ابتکار عظیمی و حسینی این نمایشگاه ابتدا در ۲۵ تا ۲۷ تیرماه تالار فخرالدین اسعد گرگانی و ۲۸ تیر در خانه‌های تاریخی مظفری برگزار شد. گرگان به عنوان مرکز استان و تالار فخرالدین به عنوان محل اصلی برگزاری فعالیت‌های فرهنگی و هنری و همچنین انتخاب شهر گمیشان و خانه‌های تاریخی مظفری باعث توجه بیشتر به این نمایشگاه شد.